

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 98/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Radko Timkanič, s.r.o., Jakobyho 19, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. K2-1Tp/6/2023 z 27. októbra 2023 a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Tpo/73/2023 z 10. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 8. januára 2024 v znení jej doplnenia doručенého ústavnému súdu 11. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu a uznesením krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenia zrušil a prikázal mestskému súdu prepustiť ho z väzby na slobodu. Súčasne žiada priznať mu finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Mestský súd vzal sťažovateľa trestne stíhaného pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) a c) Trestného zákona, prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1 a 3 Trestného zákona a prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona uznesením sp. zn. 1Tp/6/2023 z 12. februára 2023 do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzbu sťažovateľa súčasne s poukazom na § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku nenahradil písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal

sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 6Tpo/18/2023 zo 14. marca 2023 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

3. Uznesením sp. zn. K2-1Tp/6/2023 z 11. júla 2023 mestský súd podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Väzbu sťažovateľa súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku nenahradil zárukou dôveryhodnej osoby, písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 6Tpo/52/2023 z 2. augusta 2023 s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

4. Mestský súd uznesením sp. zn. K2-1Tp/6/2023 z 23. augusta 2023 podľa § 76 ods. 3 v spojení s § 72 ods. 1 Trestného poriadku predĺžil lehotu väzby sťažovateľa do 9. januára 2024. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 6Tpo/58/2023 z 28. augusta 2023 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

5. Namietaným uznesením mestského súdu bola s poukazom na § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietnutá ďalšia žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Väzbu sťažovateľa súčasne mestský súd podľa § 80 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku nenahradil zárukou dôveryhodnej osoby, písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola namietaným uznesením krajského súdu s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

6. Mestský súd uznesením sp. zn. 1Tp/6/2023 z 13. decembra 2023 podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku zamietol návrh prokurátora na predĺženie lehoty väzby sťažovateľa do 9. apríla 2024. Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 6Tpo/84/2023 z 3. januára 2024 s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

7. Sťažovateľ bol príkazom Okresnej prokuratúry Košice II č. k. 4 Pv 330/21/8803-183 z 8. januára 2024 podľa § 79 ods. 1 a 4 Trestného poriadku ihneď prepustený z väzby na slobodu, pretože pominul dôvod väzby uvedený v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

III.

Argumentácia sťažovateľa

8. Podľa sťažovateľa z napadnutých uznesení nevyplýva, že by sa všeobecné súdy zaoberali tvrdeniami a okolnosťami prípadu, ktoré predostrel v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu. Pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu by argumentácia všeobecného súdu nemala mať všeobecný charakter a nemali by sa v nej používať rovnaké alebo podobné dôvody, ktorými všeobecné súdy odôvodnili väzobné stíhanie pri rozhodovaní o vzatí do väzby. Sťažovateľ vyjadruje nespokojnosť s odkazom na predošlé rozhodnutia súvisiace s jeho väzobným stíhaním, ktoré uviedli všeobecné súdy.

9. Sťažovateľ poukazuje na zásadu prezumpcie nevinny normatívne vyjadrenú v § 2 ods. 3 Trestného poriadku a uvádza, že v prípade, ak bude uznaný vinným zo žalovanej trestnej činnosti, podrobí sa uloženému trestu. V danom prípade je však vopred trestaný obmedzením osobnej slobody v podobe väzobného stíhania bez nahradenia väzby menej invazívnym opatrením. Na nahradenie väzby miernejším opatrením sú pritom splnené predpokladané podmienky.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K námietke porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru uznesením mestského súdu:

11. Pokiaľ ide o uznesenie mestského súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať uznesenie mestského súdu, keďže ho už preskúmal na základe sťažnosti krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa (m. m. III. ÚS 682/2017, II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, III. ÚS 175/2018, IV. ÚS 507/2020).

12. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu mestského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. pozri IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014, III. ÚS 682/2017, II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, IV. ÚS 507/2020).

IV.2. K námietke porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru uznesením krajského súdu:

13. Ak ide o sťažovateľom formulovanú námietku porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru, ústavný súd uvádza, že procesné garancie justičnej kontroly väzby v nasledujúcich štádiách väzobného rozhodovania (napr. preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby, rozhodovanie o predĺžení väzby a rozhodovanie o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby) poskytuje čl. 5 ods. 4 dohovoru, nie čl. 5 ods. 3 dohovoru, ktorý je aplikovateľný v rámci primárneho rozhodovania o vzatí obvineného do väzby.

14. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi uznesením krajského súdu, ktorým sa rozhodovalo o sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu, ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, a obsahom čl. 5 ods. 3 dohovoru, inými slovami, z dôvodu neaplikovateľnosti uvedeného článku dohovoru na väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu bola sťažovateľom formulovaná námietka porušenia označeného článku dohovoru posúdená ako zjavne neopodstatnená. Ústavná sťažnosť bola preto v uvedenom rozsahu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnená.

IV.3. K námietke porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu:

15. Ústavný súd uvádza, že väzba predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do osobnej slobody a práv obvineného (m. m. napr. III. ÚS 26/01, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 581/2021, III. ÚS 103/2023, III. ÚS 435/2023). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. IV. ÚS 321/2022) pritom vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, kde sú implicitne obsiahnuté hmotné aj procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje viacero čiastkových práv, ako napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (m. m. napr. III. ÚS 7/00, IV. ÚS 321/2022). Obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je pritom aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby takéto rozhodnutia boli založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (m. m. napr. III. ÚS 115/08, III. ÚS 515/2023, IV. ÚS 207/07).

16. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivca pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (m. m. napr. I. ÚS 165/02, I. ÚS 177/03, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07, II. ÚS 55/98, III. ÚS 7/00, IV. ÚS 321/2022). Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (m. m. napr. III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05, IV. ÚS 321/2022), s ktorým musí byť v súlade.

17. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody. Pri rozhodovaní o väzbe musia byť splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený. Zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (m. m. napr. III. ÚS 417/2011, III. ÚS 515/2023).

18. Pokiaľ ide o právomoc ústavného súdu vo väzobných veciach, ústavný súd akcentuje, že táto predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba (m. m. napr. I. ÚS 147/09, II. ÚS 94/2012, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 581/2021, III. ÚS 103/2023, III. ÚS 435/2023). Pri posúdení uznesenia krajského súdu nie je úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť alebo nemal byť prepustený z väzby na slobodu. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzuje na posúdenie otázky, či je odôvodnenie uznesenia krajského súdu ústavno-právne akceptovateľné. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli podnietiť

také prípadné rozhodnutia a postupy krajského súdu v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (m. m. napr. I. ÚS 299/2022, IV. ÚS 556/2023).

19. Napokon ústavný súd v rámci všeobecných východísk dodáva, že odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 67/2023, III. ÚS 435/2023, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 37/2023, III. ÚS 67/2023, III. ÚS 435/2023, IV. ÚS 350/09). Keďže odôvodnenie uznesenia krajského súdu v sebe po obsahovej stránke zahŕňa aj odôvodnenie uznesenia mestského súdu (m. m. napr. I. ÚS 423/2022) ako dôvody ďalších rozhodnutí vydaných v súvislosti s väzobným stíhaním sťažovateľa, na ktoré mestský súd a krajský súd v napadnutých uzneseniach formou odkazu poukázali, pristúpil ústavný súd k zhodnoteniu uvedených rozhodnutí v integrálnej celistvosti.

20. V súvislosti s dôvodnosťou trestného stíhania sťažovateľa ústavný súd bez potreby podrobného recipovania poukazuje na závery krajského súdu uvedené v uznesení zo 14. marca 2023, na ktoré odkazuje uznesenie krajského súdu. Odtiaľ rezultuje, že dôvodnosť podozrenia sťažovateľa z trestnej činnosti, ktorá sa mu dáva za vinu, sa oprela predovšetkým o výpovede viacerých menovite uvedených svedkov, viaceré konkrétne identifikované listinné dôkazy, ako aj o záznamy z komunikácie. Takéto závery neindikujú existenciu zjavných omylov alebo vybočení, v dôsledku čoho by popierali základné práva sťažovateľa podľa ústavy. Nie je totiž úlohou ústavného súdu v štádiu prípravného konania posudzovať mieru podozrenia sťažovateľa zo spáchania žalovaného trestného činu z pohľadu opodstatnenosti väzby. Pokiaľ by ústavný súd predbežné hodnotenie dôkazov vykonal, atrahoval by si právomoc všeobecných súdov, ktorá mu z hľadiska subsidiarity neprislúcha (m. m. napr. III. ÚS 518/2021, III. ÚS 523/2021). Z hľadiska ústavného prieskumu je významné, či všeobecné súdy logicky a presvedčivo odôvodnili predpoklady dôvodnosti podozrenia (m. m. napr. III. ÚS 518/2021, III. ÚS 523/2021), čo je v procesných súradniciach sťažovateľovej kauzy splnené.

21. Pokiaľ ide danosť dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ústavný súd pripomína, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje reálna hrozba, že obvinený bude konať tak, ako predpokladá uvedený dôvod väzby, ak nebude stíhaný vo väzbe. Zákon teda nevyžaduje absolútnu istotu o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby (m. m. napr. I. ÚS 347/2022, II. ÚS 348/2016). Z uznesenia z 12. februára 2023, na ktoré všeobecné súdnictvo odkázalo, vyplýva poukaz na minulé zahladené odsúdenia sťažovateľa. Mestský súd uviedol, že sťažovateľ bol dosiaľ dvakrát súdne trestaný, naposledy pre majetkovú trestnú činnosť trestným rozkazom Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 3T/183/2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. marca 2011. Zohľadnenie predchádzajúcej trestnej činnosti obvineného pri posudzovaní dôvodov tzv. preventívnej (predstihovej) väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je pritom všeobecnými súdmi bežne akceptovanou skutočnosťou pri hodnotení osoby obvineného (obžalovaného) v kontexte rizika, že sa dopustí konania, ktorému má väzba zabrániť. Zahladienie

odsúdenia neznamená, že sťažovateľ trestný čin nespáchal, ale že všeobecné súdy nemôžu na túto okolnosť prihliadať pri ukladaní trestu v inom konaní (m. m. napr. I. ÚS 1/2015, III. ÚS 435/2023).

22. Záver o pretrvávajúcej obave z možného pokračovania v trestnej činnosti existujúcej v čase rozhodovania všeobecných súdov o sťažovateľovej väzbe bol podľa názoru ústavného súdu prijateľne a presvedčivo vyvodený aj na základe konkrétne opísaných relevantných skutkových okolností. Zo strany 2 uznesenia mestského súdu je zrejmý odkaz na závažnosť tvrdenej trestnej činnosti, z ktorej je sťažovateľ obvinený, ako aj na dĺžku času, po ktorý mala byť táto trestná činnosť páchaná. Toto konštatovanie potvrdzuje a v prospech naplnenia dôvodu tzv. preventívnej väzby svedčí aj konštatovanie uvedené na strane 3 uznesenia mestského súdu, podľa ktorého sa sťažovateľ dopúšťal trestnej činnosti ekonomického charakteru aj po vznesení obvinenia. V danom prípade preto evidentne nešlo o ojedinelé podozrenie z takéhoto protiprávneho konania, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že ďalšia trestná činnosť, ktorá sa dáva sťažovateľovi vinu, je postupne vyšetrovaná a sťažovateľovi sú priebežne vznášané ďalšie obvinenia (s. 10 uznesenia z 2. augusta 2023). V súvislosti s argumentáciou uvádzanou v sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu sa podstatným javí, že sťažovateľ je trestne stíhaný aj pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1 a 3 Trestného zákona a prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona. Napokon zo strany 9 uznesenia z 2. augusta 2023, na ktoré odkazuje uznesenie krajského súdu, vyplynul poukaz na konkrétne identifikovanú a priebežne generovanú dôkaznú materiú (výsluchy 3 svedkov), ktorá nesvedčala v prospech zmeny podstatných okolností významných pre trestnú vec sťažovateľa. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že všeobecný súd rozhodujúci o väzbe má primárne posudzovať materiálne pretrvávanie dôvodu väzby v čase, keď o väzbe obvineného rozhoduje (m. m. napr. I. ÚS 347/2022).

23. K dôvodnosti trvania sťažovateľovej väzby ústavný súd uzatvára, že všeobecné súdy predostreli konkrétne tvrdenia, o ktoré opreli prítomnosť dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uvádzané argumentačné línie nemali len abstraktný charakter, pretože všeobecné súdy dali do pozornosti špecifické okolnosti daného prípadu, konkrétne trestnú minulosť sťažovateľa, vyšetrovanú trestnú činnosť, ktorej sa mal dopúšťať po vznesení obvinenia, ako aj dokazovanie vykonávané po vzatí sťažovateľa do väzby. Nemožno preto priznať relevanciu sťažnostnej argumentácii, ktorej obsahom je tvrdenie, že všeobecné súdy odôvodnili väzbu sťažovateľa rovnako ako pri prvotnom rozhodovaní o vzatí do väzby. Ústavný súd pripomína, že opakovanie skutočností, ktoré podľa všeobecného súdu odôvodňujú dôvod väzby v predošlých rozhodnutiach, neznižuje ich relevanciu, pokiaľ súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru o ich pretrvávajúcej existencii (m. m. napr. I. ÚS 384/2019, I. ÚS 247/2022). Aj zo záverov rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že pokiaľ by existovali rovnaké, teda relevantné a v predchádzajúcom konaní dostatočne vysvetlené dôvody na ponechanie obvineného vo väzbe a tieto pretrvávali po celú dobu trestného stíhania, pričom zákonnosť väzby by už bola predmetom niekoľkonásobného preskúmania, nebolo by za takýchto okolností možné všeobecnému súdu vytýkať, že tieto dôvody v odôvodnení svojho rozhodnutia opakoval (napr. rozsudok ESLP z 28. 10. 2010 vo veci Knebl proti Českej republike, sťažnosť č. 20157/05; m. m. napr. aj I. ÚS 347/2022).

24. Ďalšia sťažnostná argumentácia smeruje k nedostatku odôvodnenia nenahradenia sťažovateľovej väzby menej invazívnymi opatreniami. Ústavný súd v tejto súvislosti východiskovo podotýka, že obsahom základného práva podľa čl. 17 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby,

aby všeobecný súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju miernejším opatrením, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (m. m. napr. III. ÚS 38/01, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 518/2021, III. ÚS 550/2021, III. ÚS 675/2021, III. ÚS 435/2023, IV. ÚS 207/07, IV. ÚS 650/2018, IV. ÚS 436/2021).

25. Ústavný súd uvádza, že nahradenie väzby zákonom ustanovenou garanciou a s tým spojené obmedzenia sú benefitom obvineného, ktorý mu umožňuje napriek danosti materiálneho a formálneho dôvodu väzby byť stíhaný na slobode (teda s využitím proporcionálne miernejšieho prostriedku zásahu do osobných práv – R 44/2018; m. m. napr. I. ÚS 487/2021, III. ÚS 625/2022, III. ÚS 435/2023). Vo svojej rozhodovacej praxi ústavný súd opakovane akcentuje, že väzba predstavuje vážny zásah do osobnej slobody. Preto je povinnosťou všeobecných súdov obzvlášť citlivo zvažovať argumenty pre ďalšie trvanie väzby. Z ustanovení Trestného poriadku priamo vyplýva povinnosť všeobecných súdov skúmať, či je v prípade dôvodnosti väzby možné väzbu nahradiť alternatívnymi prostriedkami (m. m. napr. III. ÚS 520/2021, III. ÚS 625/2022, III. ÚS 435/2023).

26. Mestský súd väzbu sťažovateľa v konkrétnych okolnostiach nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka s poukazom na tvrdené páchanie ďalšej trestnej činnosti (s. 3 uznesenia mestského súdu), pričom tento záver si osvojil aj krajský súd (s. 3 uznesenia krajského súdu). Ak sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu poukázal na to, že je otcom dvoch maloletých detí, neuniklo pozornosti ústavného súdu, že o syna sťažovateľa sa stará sťažovateľova matka a o dcéru sťažovateľa sťažovateľova družka, ktorá je toho času na materskej dovolenke. Pokiaľ ide o nenahradenie sťažovateľovej väzby technickými prostriedkami podľa zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, z uznesenia z 11. júla 2023 vyplýva, že sťažovateľ sa mal žalovanej trestnej činnosti dopúšťať prostredníctvom počítača, pričom obavu z pokračovania v tejto trestnej činnosti by nezmiernilo ani nahradenie väzby pri nariadení kontroly technickými prostriedkami. V danom prípade je popritom zrejmé, že všeobecné súdy priorizovali záujem spoločnosti na stíhaní trestnej činnosti, ktorá sa sťažovateľovi dáva za vinu, pričom v podstate dospeli k záveru, že konkrétne podložená obava z ďalšieho páchania trestnej činnosti neodôvodňuje nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. S avizovaným záverom sa ústavný súd stotožňuje a nepovažuje ho za arbitrárny, preto niet príčiny, aby ho substituoval vlastným právnym názorom.

27. Pokiaľ ide o nahradenie sťažovateľovej väzby zárukou dôveryhodnej osoby (matky sťažovateľa), všeobecné súdy dospeli k záveru, že taká záruka nepredstavuje dostatočný spôsob zabránenia v prípadnom ďalšom protiprávnom konaní sťažovateľa. Sťažovateľova matka mestský súd nepresvedčila o akomkoľvek vplyve na správanie sťažovateľa, pričom o trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľ stíhaný, nemala ani len konkrétnu predstavu (s. 3 uznesenia mestského súdu). Takýto záver nachádza oporu aj vo výsledkoch výsluchu matky sťažovateľa tak, ako boli recipované na strane 2 uznesenia mestského súdu. Krajský súd si uvedené závery v celom rozsahu osvojil. Ústavný súd v tejto súvislosti uzatvára, že všeobecné súdy sa pri nenahradení väzby sťažovateľa zárukou dôveryhodnej osoby neobmedzili na všeobecné poukazy nereflektujúce osobitosti danej veci, ale poukázali na konkrétne argumenty a skutkové okolnosti sťažovateľovho

prípade. Z uvedeného dôvodu nebolo možné priznať ústavno-právnu relevanciu argumentácii, podľa ktorej boli splnené podmienky predikované pre nahradenie väzby.

28. V súvislosti s ďalším trvaním sťažovateľovho väzobného stíhania a nesubstituovaním väzby alternatívnym prostriedkom ústavný súd sumarizačne uzatvára, že všeobecný súd nemusí dať v rozhodnutí odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m. napr. I. ÚS 241/07, IV. ÚS 641/2023). Hoci krajský súd a mestský súd nereagovali na každý argument prednesený v sťažovateľových podaniach, v celkovom hodnotiacom profile a po zohľadnení predošlých rozhodnutí súvisiacich so sťažovateľovou väzbou všeobecné súdy podľa názoru ústavného súdu dostatočným a ústavne akceptovateľným spôsobom objasnili skutkové okolnosti a právne súvislosti, pre ktoré ustálili potrebu ďalšieho väzobného stíhania sťažovateľa a súčasne nepristúpili k nahradeniu sťažovateľovej väzby niektorým z alternatívnych opatrení.

29. Napokon sťažovateľ poukazuje na potrebu rešpektovania zásady prezumpcie nevinoty. Ústavný súd v reakcii uvádza, že sťažovateľ neuviedol nijaké konkrétne argumenty, ktoré by odôvodňovali porušenie tejto zásady zo strany krajského súdu. Podľa názoru ústavného súdu je z okolností posudzovanej veci a dôvodových línií tohto uznesenia zrejmé, že podmienky väzby sú v danom prípade splnené, pričom rovnako tak sú dané argumenty, pre ktoré nebolo možné väzbu nahradiť menej invazívnym opatrením. Nemožno sa preto stotožniť s názorom sťažovateľa, že obmedzenie osobnej slobody v podobe väzby predstavuje v danom prípade trest. O vine či nevine sťažovateľa ako obvineného je napokon oprávnený rozhodnúť príslušný všeobecný súd len na základe skutočností, ktoré boli zákonom ustanoveným spôsobom preukázané na hlavnom pojednávaní (§ 2 ods. 19 Trestného poriadku). Uznesenie krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o väzbe sťažovateľa, preto nijakým spôsobom neprejudikuje meritórne rozhodnutie v sťažovateľovej trestnej veci, v dôsledku čoho je nevyhnutné prijať záver, že krajský súd neporušil zásadu prezumpcie nevinoty. Ani z tohto dôvodu preto ústavný súd nevzhliadol uznesenie krajského súdu ako ústavne nekonformné.

30. Ústavný súd po prieskume uznesenia krajského súdu z hľadísk, ktoré ústavný prieskum pripúšťa, sumarizačne uzatvára, že v tomto prípade sa nepreukázala neudržateľnosť rozhodnutia obmedzujúceho osobnú slobodu sťažovateľa, resp. preukázala sa jeho udržateľnosť vo vzťahu k dosiahnutiu legitímneho cieľa. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nevyplývajú signály, ktoré by boli príčinou jeho arbitrárnosti alebo nepreskúmateľnosti s ohľadom na obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy. Neexistuje preto ústavne relevantný dôvod na to, aby ústavný súd svojím rozhodnutím do uznesenia krajského súdu zasiahol, pretože jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladala dôvod na vyslovenie ich porušení.

31. So zreteľom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že uznesenie krajského súdu nesignalizuje možnosť porušenia základných práv sťažovateľa garantovaných čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, z čoho rezultuje, že dôvodnosť tejto časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Podanú ústavnú

sťažnosť preto ústavný súd v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

32. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2024

Peter Molnár
predseda senátu